

Καλλιμάζης
1323

● ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ●
Όργανο όμωνύμου Συλλόγου
Χριστοκοπίδου 12, 105 54 - Αθήνα
www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα:
2103212713 - 2103212107
e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

● ΕΤΟΣ 55ο - ΤΕΥΧΟΣ 515 ●
● ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2008 ●

● «Ίδε ό άμνός του Θεού ό αίρων τήν άμαρτίαν του κόσμου» (Ίωάν. α΄ 29) ●

Έπί του πιεστηρίου: Εημερώματα τής 28ης Ίαν. 2008 έκοιμήθη έν Κυρίω ό Άρχιεπίσκοπος Άθηνών και πάσης Ελλάδος Χριστόδουλος. Έκτακτο δημοσίευμα στή σελ. 28.

ΚΑΡΠΟΣ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

Σαμονήλ και Δαβίδ

Μέ μιά ώραία σκηνή άπ' τήν Παλαιά Διαθήκη θ' άρχίσουμε. Είναι παρμένη άπ' τό βιβλίό Α' Βασιλειών (ιστ' 1-13). Έχει σχέσηι μέ τόν προφήτη Σαμονήλ. Ό μεγάλος αυτός άνθρωπος του Θεού είχε χρίσει βασιλιά του Ίσραήλ τό Σαούλ. Άλλ' ό Σαούλ δέν φάνηκε άξιός τής εύλογίας του Θεού και τής προσδοκίας του Σαμονήλ. Στενοχωρήθηκε ό προφήτης. Θρηνούσε για τήν πτώσι του Σαούλ. Ό Θεός τόν είδε κάποια μέρα νά κλαίη.

—Μέχρι πότε, Σαμονήλ, θά θρηνής για τό Σαούλ; Τόν έχω πλέον άπορρίψει. Δέν θέλω πιά νά βασιλεύη αυτός στό λαό μου.

—Και τί νά κάνω, Κύριε;

—Σήκω και πήγαινε στή Βηθλεέμ. Έκεί διαμένει ό Ίεσσαί, άπόγονος του Ιούδα, μαζί μέ τά παιδιά του. Κάποιο άπ' τά παιδιά του Ίεσσαί θά χρίσης βασιλιά.

—Μά, Κύριε, πώς νά πάω; Θα τό μάθη ό Σαούλ και θά μέ θανατώση.

—Θά πάρης άπ' τά βόδια μιά δάμαλι και θά πās στή Βηθλεέμ νά προσφέρης θυσία. Και θά καλέσης και τόν Ίεσσαί στή θυσία...

Υπάκουσε ό προφήτης. Πήγε στή Βηθλεέμ. Οί πρεσβύτεροι τής πόλεως άπόρησαν για τήν παρουσία του. Τόν ρώτησαν, άν είναι εύχάριστος ό σκοπός του έρχομού του. Ό προφήτης άπάντησε:

—Ναι, για εύχάριστο γεγονός έχω έρθει. Έτοιμασθήτε, καθαρισθήτε κι έλατε για τή θυσία.

Μετά τή θυσία ό Σαμονήλ πορεύτηκε στό σπίτι του Ίεσσαί, όπου ήταν και τά παιδιά του. Είδε τό μεγαλύτερο γιού του, τόν Έβιάδ. Πρωτότοκος, ψηλός, ώραίος, έντυπωσίασε τόν προφήτη, πού σκέφτηκε:

—Αὐτός θά εἶναι ὁ χριστός Κυρίου. Αὐτόν θά χρίσω γιά μελλοντικό βασιλιά τοῦ Ἰσραήλ.

Μά ἄκουσε τή φωνή τοῦ Θεοῦ:

—Σαμουήλ! Μή παρασύρεσαι ἀπ' τό παρουσιαστικό. Μήν ἐλκύεσαι ἀπ' τήν ὁμορφιά του. Δέν εἶναι αὐτός ὁ ἐκλεκτός μου. Νά ξέρης, ὅτι ὁ Θεός δέν βλέπει τό ἐξωτερικό, τό πρόσωπο τοῦ ἀνθρώπου. Βλέπει τό ἐσωτερικό, τήν καρδιά...

Κι ὁ Σαμουήλ προχώρησε:

—Δέν ἔχεις ἄλλο παιδί; ρωτάει τόν Ἰεσσαί.

Κι ἐκεῖνος τοῦ παρουσίασε τό δεύτερο γιό του, τόν Ἀμιναδάβ. Ἀλλά τόν προσπέρασε κι αὐτόν ὁ Σαμουήλ. Οὔτε αὐτόν εἶχε ἐκλέξει ὁ Θεός.

—Ἄλλο παιδί δέν ἔχεις;

Ὁ Ἰεσσαί παρουσιάζει τόν τρίτο γιό του, τό Σαμά. Ἄλλ' ὁ προφήτης δέν συγκατανεύει. Δέν ἔχει πληροφορία. Οὔτε σ' αὐτόν εὐδοκεῖ ὁ Κύριος.

—Ἄλλα παιδιά;...

Ὁ Ἰεσσαί ἔφερε μπροστά στόν ἀπεσταλμένο τοῦ Θεοῦ καί τούς ἄλλους τέσσερις ἀπ' τούς γιούς του. Ὁ προφήτης Σαμουήλ σέ κανένα δέν σταματᾶ. Κάθε φορά, πού κοιτοῦσε στό πρόσωπο ἕναν ἀπ' τούς γιούς τοῦ Ἰεσσαί, ἄκουγε μέσα του τή φωνή τοῦ Θεοῦ:

—Ὅχι! Δέν εἶναι ὁ ἐκλεκτός Κυρίου.

Σάν τέλειωσαν καί οἱ ἑπτά, ὁ προφήτης ρωτάει ἐπίμονα τόν Ἰεσσαί:

—Τέλειωσαν τά παιδιά; Δέν ἔχεις ἄλλο παιδί; «Ἐκλελοίπασι τά παιδάρια;» (Α' Βασ. ιστ' 11).

—Ὅχι, ὄχι! Ἐχω καί κάποιον ἄλλον. Εἶναι ὁ μικρότερος ἀπό ὅλους. Τόν ἔχω στείλει νά βόσκη τό κοπάδι. Τί νά τόν κάνης ὁμως; Τσοπανάκος εἶν' αὐτός.

—Στείλε γρήγορα καί φέρ' τον. Ποιό εἶναι τό ὄνομά του;

—Δαβίδ τόν λένε. Εἶναι κάπως μακρῶς.

—Θά περιμένουμε. Δέν θά κοιμηθοῦμε, προτοῦ νά ἔρθῃ ὁ Δαβίδ. Ἄκουσες, Ἰεσσαί;...

Ὁ Ἰεσσαί ἔστειλε κι ἔφεραν γρήγορα

τό νεαρό Δαβίδ. Ὁ προφήτης Σαμουήλ εἶδε ἕκτακτο θέαμα μπροστά του. Ἕνας χαριτωμένος, πανέμορφος νέος ὁ τελευταῖος γιός τοῦ Ἰεσσαί. «Καί ὁ Δαβίδ πυρράκης μετά κάλλους ὀφθαλμῶν καί ἀγαθός ὁράσει Κυρίῳ» (Α' Βασ. ιστ' 12).

—Σαμουήλ, ἀκούστηκε ἡ φωνή τοῦ Θεοῦ, σήκω νά τόν χρίσης. Εἶναι ὁ ἐκλεκτός. «Ἀνάστα καί χρίσον τόν Δαβίδ, ὅτι αὐτός ἐστίν ἀγαθός» (Α' Βασ. ιστ' 12).

Συγκινημένος ὁ προφήτης, πήρε τό δοχεῖο τοῦ ἐλαίου καί τόν ἔχρισε.

Ὁ Δαβίδ, λοιπόν, πήρε τό χρίσμα τοῦ βασιλιά στή Βηθλεέμ. Ναι, ὁ Δαβίδ, τό ὄγδοο παιδί τοῦ Ἰεσσαί!

Ἐρωτήματα ἀμείλικτα

● Ἄν οἱ γονεῖς τοῦ Δαβίδ ἔλεγαν, «Φτάνουν τά ἑφτά παιδιά· δέν μᾶς χρειάζεται ἄλλο», θά ὑπῆρχε ὁ Δαβίδ, γιά νά χριστῆ βασιλιάς;

● Ἄν ὁ Ἰεσσαί καί ἡ γυναίκα του ζοῦσαν στήν ἐποχή μας καί εἶχαν τή νοσοτροπία τῆς σύγχρονης ἑλληνικῆς κοινωνίας καί περιώριζαν τά παιδιά στά δύο ἢ τρία καί τά ὑπόλοιπα τά ἐμπόδιζαν νάρθουν στή ζωή μέ τίς μεθόδους ἀποφυγῆς τῆς τεκνογονίας, δέν θά ἦσαν ἔνοχοι γιά τήν ἀπουσία τοῦ Δαβίδ ἀπ' τήν ἱστορία;

● Ἄν ὁ Ἰεσσαί καί ἡ γυναίκα του σταματοῦσαν μόνο στά πρῶτα παιδιά τους καί τά ὑπόλοιπα τά σκότωναν μέ τή μέθοδο τῆς ἐκτρώσεως, δέν θά εἶχαν σκοτώσει ἀσφαλῶς κι ἐκεῖνον πού προωριζόταν γιά δοξασμένος βασιλιάς τοῦ Ἰσραήλ, τόν Δαβίδ;

● Δέν θά γεννιόταν ὁ Δαβίδ, ὁ μεγαλύτερος ποιητής καί προφήτης, ὁ μέγας βασιλιάς καί ψαλμωδός, ὁ τύπος τοῦ ἀγίου Μεσσία καί κατά σάρκα πρόγονός Του (Ματθ. α' 1). Τό τελευταῖο παιδί τοῦ Ἰεσσαί ἦταν τό πῶς εὐλογημένο. Στό τελευταῖο παιδί εἶχε βάσει ὁ Θεός τή σφραγίδα τῆς δωρεᾶς Του.

Ἡ ὠραιότερη φιλοξενία

Πόσοι γονεῖς σήμερα σκοτώνουν τούς

χριστούς Κυρίου! Ὁ Θεός χρεῖ με ξεχωριστά χαρίσματα, με εὐφυΐα, με δύναμι, με χάρι, με ἀγιότητα, ὠρισμένους ἀνθρώπους καὶ τοὺς στέλνει στήν κοινω- νία. Πολλοὶ ὁμως ἀπ' αὐτούς, οἱ περισσό- τεροι, δέν προλαβαίνουν νά ἔρθουν καὶ νά φανερῶσουν τὰ χαρίσματά τους. Γιατί; Διότι δέν τοὺς ἀφήνουν οἱ γονεῖς τους!!!

● Στους πῖο πολλοὺς ἐμποδίζουν τὴν εἴσοδο στή ζωὴ. Βάζουν φραγμό, νά μὴ περάσουν καθόλου στό κατώφλι τῆς ἐ- πίγειας πορείας.

● Ἄλλους τοὺς κακοποιῶν, μόλις κά- νουν τὴν ἐμφάνισί τους, ὡς ζωντανά ἔμ- βρυα. Καὶ τοὺς δολοφονοῦν ἐν ψυχρῶ.

Ποῖός ξέρει, μήπως ἀνάμεσα στά ἔμ- βρυα, πού δολοφονοῦνται μέ τίς ἐκ- τρώσεις, κρυβόταν καὶ κάποιος Δα- βίδ, κάποιος ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, πού θά κυβερνοῦσε τό ἔθνος μας καὶ θά τό ἔκα- νε ἔθνος μεγάλο!

Ποῖός ξέρει, μήπως ἀνάμεσα στά παι- διὰ, πού σκοτώνονται μέ τίς ἐκτρώσεις, ἦταν καὶ κάποιος ἐπιστήμων, πού θά εἶ- χε ἀνακαλύψει τό φάρμακο κατά τοῦ καρκίνου ἢ τοῦ ἔητζ!

Ποῖός ξέρει, μήπως ἀνάμεσα στά θύ- ματα τῶν ἐκτρώσεων βρισκόταν καὶ κά- ποιος δυνατός καὶ χαρισματικός ἡγέτης, πού θά λυνε τὰ προβλήματα τοῦ κόσμου καὶ θά εἰρήνευε ὁ πλανήτης μας;

□ Δολοφόνοι παιδιῶν = Δολοφόνοι ἐλπίδων!

□ Δολοφόνοι παιδιῶν = Ἀρνητές δω- ρεῶν τοῦ Θεοῦ!

□ Δολοφόνοι παιδιῶν = Δολοφόνοι τῆς ἀγάπης!

□ Δολοφόνοι παιδιῶν = Δολοφόνοι τῆς ζωῆς!

□ Δολοφόνοι παιδιῶν = Διῶκτες ἀγ- γέλων!

Κάποτε οἱ ἄνθρωποι εἶχαν τέτοια φι- λόξενη διάθεσι, ὥστε ἀνοίγαν διάπλατα τό σπίτι τους. Κάποτε ὁ Ἄβραάμ καὶ ὁ Λῶτ εἶχαν τέτοια ἀγάπη καὶ τέτοια διά- θεσι φιλοξενίας, ὥστε ἀξιῶθηκαν νά φι- λοξεγήσουν ἀγγέλους στό σπίτι τους!

Ἐκεῖνος ἀγγελομορφὸς ἄνθρωπος «παρὰ τὴν δρῦν Μαμβρῆ», πού ἀποτελοῦν συμ- βολικὴ παράστασι τῆς Ἁγίας Τριάδος (Γεν. ιη' 1-8).

Καὶ ὁ Λῶτ φιλοξένησε τοὺς δύο ἀγγέ- λους, πού τόν ἐπισκέφτηκαν στό Σόδο- μα (Γεν. ιθ' 1-11). Σημειώνει ὁ ἀπ. Παῦ- λος, μιλώντας γιὰ τὴ φιλοξενία: «Τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε. Διὰ ταύ- της γάρ ἔλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέ- λους» (Ἐβρ. ιγ' 2).

Σήμερα, ἐνῶ ζοῦμε στό χῶρο τῆς Και- νῆς Διαθήκης καὶ θάπρεπε, ὡς ἐκ τού- του, νά μαστε ἀνώτεροι τοῦ Ἄβραάμ καὶ τοῦ Λῶτ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, προδώ- σαμε τελείως τὴν ἀγάπη, ξεχάσαμε τὴ φιλοξενία. Οὔτε τὰ παιδιά μας δέν φιλο- ξενοῦμε στό σπίτι μας.

● Καὶ ὁμως, τὰ παιδιά εἶναι οὐσια- στικά οἱ νοικοκυραῖοι τοῦ σπιτιοῦ. Τό σπίτι δέν εἶναι τίποτε ἄλλο, παρὰ ξε- νώνας τῶν παιδιῶν. Τό σπίτι κάποτε ἦταν οἰκόπεδο (μέ ε). Χτίστηκε, γιὰ νά καταστῆ οἰκόπαιδο (μέ αι). Ἦταν οἰκόπεδο, πεδίο, μικρὸς χῶρος γιὰ οἰκία. Καὶ ἔγινε ἡ οἰκία, γιὰ νά κατοικήσουν τὰ παιδιά καὶ νά μεταβληθῇ ὁ χῶρος σέ οἰκό - παιδο!

● Τό σπίτι εἶναι ξενώνας παι- διῶν. Γι' αὐτό στήθηκε, γιὰ νά φιλοξε- νῆ παιδιά, ὄχι γιὰ νά φιλοξενηθῆ κάθε εἴ- δους χλιδῆ καὶ πολυτέλεια.

● Τὰ περισσότερα ζευγάρια σήμερα φιλοξενοῦν ἐπιπλα πολυτελῆ, χαλιά καὶ τάπητες πανάκριβους, πίνακες καὶ ἀ- γαλματίδια σπάνιας τέχνης, κοσμήματα, ἠλεκτρονικά καὶ φωτιστικά μεγάλης ἀ- ξίας, ἀκόμα καὶ σκυλιά καὶ γατιά! Ἐνα δέν θέλουν νά φιλοξενοῦν: Τό παιδί!

Σπίτι, πού δέν θέλει νά φιλοξενηθῆ παι- διὰ, φιλοξενεῖ τό Σατανᾶ!

Σπίτι, πού διώχνει τὰ παιδιά, κάνει ἔξωσι στό νοικοκύρη του!

Τὰ περισσότερα ἀντρώνα σήμερα μοιάζουν μέ τοὺς Σοδομίτες, πού στρι- φογύριζαν στό σπίτι τοῦ Λῶτ, γιὰ νά εἰσ- ἔλθουν καὶ νά πιάσουν τοὺς δύο φιλοξε- νουμένους ἀγγέλους, νά τοὺς βγάλουν

ξέω και νά τούς κακοποιήσουν (Γεν. ιθ' 4-5).

• Άγγελοι του Θεού μέσ' στα σπίτια είναι τά παιδιά. Και οί σύγχρονοι Σοδομίτες, οί γονεΐς, μέ τό ύλιστικό και φιλήδονο πνεύμα, τούς κάνουν έξωσι, τά ξεσπιτώνουν. Και μόνο; Τά κακοποιούν, τά πολτοποιούν!

• Οί άγγελοι διώκονται! Κάθε εκ-τρωςις = βίαιη έξωσις και θάνατος στο άγγελούδι του Θεού!

Γενηθήτω τό θέλημά Σου!

—Δηλαδή, ρωτάνε μερικοί χριστιανοί, είμαστε ύποχρεωμένοι νά φιλοξενήσουμε στο σπίτι ένα σωρό παιδιά;

• Όσοι διάλεξαν τό γάμο, ως χριστιανοί, είναι ύποχρεωμένοι ν' ακολουθοϋν τό πρόγραμμα του Θεού. Αϋτή είναι ή άπλή άπάντησις στο όλο θέμα. Ένα δέντρο δέν μπορεί νά πη στο φυτουργό του:

—Σ' εύχαριστώ, πού μέ φύτεψες, αλλά καρπούς δέν θέλω νά σου δώσω!

Κι ό άνθρωπος δέν μπορεί νά λήη:

—Σ' εύχαριστώ, Θεέ, πού μέ πάντρεψες, αλλά παιδιά δέν θέλω νά κάνω. Σ' εύχαριστώ για τή σπορά, αλλά καρπούς δέν θα σου δώσω!

Κάποτε σοφός πνευματικός, σάν είδε ότι ένα άντρόγυνο επέμενε ν' άμαρτάνουν έμποδίζοντας τόν έρχομό άλλων παιδιών, τούς έβαλε τόν έξής παράδοξο κανόνα:

—Θά πᾶτε τήν ώρα τῆς θ. Λειτουργίας και θά σταθῆτε στο σολέα, μπροστά στην ώραία πύλη και τήν ώρισμένη ώρα, πού λέγεται τό «Πάτερ ήμών», θά τό άπαγγείλετε σεΐς. Άλλ' άντί νά πῆτε «Γενηθήτω τό θέλημά Σου», θά πῆτε, μέ δυνατώτερη εκείνη τή στιγμή φωνή: «Γενηθήτω τό θέλημά Μας». Και αυτό θά τό κάνετε επί τέσσερις συνεχόμενες Κυριακές.

• Αντέδρασε τό άντρόγυνο.

—Πάτερ, αυτό δέν γίνεται. Σᾶς σεβόμαστε, άλλ' αυτό, πού μάς ζητᾶτε, δέν

θά τό κάνουμε. Ντρεπόμαστε. Έπειτα, πώς θ' αλλάξουμε έμείς τήν προσευχή, πού ό ίδιος ό Χριστός μάς δίδαξε;

Και ό πνευματικός άπάντησε:

—Πώς θά τό κάνετε; Έδη τόσον καιρό τό κάνετε. Έδη τό δικό σας θέλημα κάνετε. Έδη αλλάξατε τό νόμο του Χριστού. Υποκρισία είναι, άλλα νά λέτε κι άλλα νά πράττετε. Άφού έπιμένετε ν' άποφεύγετε τήν τεκνογονία, δηλαδή, νά καταπατᾶτε τό θέλημα του Θεού, δέν θά ξαναπῆτε τό «Πάτερ ήμών». Τό Θεό δέν Τόν θέλετε Πατέρα. Τόν θέλετε ούραγό. Τόν θέλετε νά έγκρίνη άπλώς και νά χειροκροτῆ τίς δικές σας παρανομίες. Δέν κάνετε τό θέλημά Του; Δέν θά ξαναπῆτε λοιπόν τό «Γενηθήτω τό θέλημά Σου»!

• Οί περισσότεροι «χριστιανοί» και οί όρθόδοξοι, άλλα κι οί ακολουθοϋντες άλλες χριστιανικές όμολογίες, έχουν καταπατήσει ψυχρά τό θέλημα του Θεού στίς συζυγικές τους σχέσεις.

Έχουν άυτονομηθῆ. Έχουν άπομακρυνθῆ άπ' τό τόσο άπλό, όπως είναι οί φυσιολογικές σαρκικές σχέσεις μέσα στον εύλογημένο γάμο.

Έχουν θέσει τό Θεό στο περιθώριο. Ένεργούν κατά τρόπο άφύσικο.

Σάν νά λένε στο Δημιουργό Θεό:

—Έσύ δέν τάφτιαξες καλά. Έμείς τά φτιάχνουμε καλύτερα. Τί νόμιζες, δηλαδή; Ότι θά παραμέναμε στον τρόπο συζυγίας και ένώσεως, πού έθεσες Έσύ; Έμείς είμαστε πιό... έξυπνοι άπό Σένα! Άνακαλύψαμε κάπου δέκα τρόπους, πού και τήν ήδονή άπολαμβάνουμε, και τή φοβερή συνέπεια τήν άποφεύγουμε!!!...

Κι ως φοβερή συνέπεια θεωρούν τήν παιδοποιία!

• Η άποφυγή τῆς τεκνογονίας στην πραγματικότητα δέν είναι μιᾶ άπλή σαρκική άμαρτία. Είναι μιᾶ μεγάλη άσέβεια. Είναι προκλητική άπιστία!

Γιά τούς καλοπροαίρετους, πού έπιμένουν όμως νά ρωτάνε, αν είναι θέλημα του Θεού ή τεκνογονία, θά συνεχίσουμε στο έπόμενο.

• Αρχιμ. Δανιήλ Γ. Άεράκης

2 Φεβρουαρίου-Ἵπαπαντή

Ἐπίλογος εὐλογημένος

Ὁ πρόλογος: Γεννηθήκαμε

Η ζωή ἔχει στό βιβλίο της καί τά τρία: Καί τόν πρόλογο καί τό κύριο θέμα καί τόν ἐπίλογο. Πρόλογος εἶναι ἡ γέννησις. Κύριο θέμα ὁ τρόπος τῆς ζωῆς μας, ἡ πολιτεία μας ἐπί τῆς γῆς. Ἐπίλογος ὁ θάνατός μας. Τόν πρόλογο ἄλλοι τόν γράφουν: Οἱ γονεῖς, πού θέλησαν νά μᾶς φέρουν στή ζωή.

- Τόν ἐπίλογο τόν γράφει ὁ Θεός, πού γνωρίζει καί τό χρόνο τῆς ἐκδημίας μας, ἀλλά καί τόν τρόπο, πού θά ζήσουμε τήν αἰωνιότητα.

- Τό κύριο θέμα τό συντάσσουμε ἐμεῖς, πού διαλέγουμε τόν τρόπο τῆς ζωῆς μας καί εἴμαστε ὑπεύθυνοι τῶν πράξεών μας.

Καί τά τρία (πρόλογος, κύριο θέμα, ἐπίλογος) ἔχουν σχέσι μέ τήν Ἵπαπαντή τοῦ Κυρίου. Ἵπαπαντή = ὑποδοχή.

- Ὅταν γεννηθήκαμε, μᾶς ὑποδέχτηκαν οἱ ἄλλοι.

Μᾶς ὑποδέχτηκε ἡ ἀγκάλη τῶν γονέων μας. Ὑστερα μᾶς ὑποδέχτηκε ἡ ἀγκάλη τῆς Ἐκκλησίας, ὅταν τά χέρια κάποιου πρεσβυτέρου μᾶς κράτησαν στό ναό κατά τό σαραντισμό, ὅπως τά χέρια τοῦ πρεσβύτου Συμεών ὑποδέχτηκαν τό τεσσαρακονθήμερο βρέφος, τό σαρκωμένο Θεό στό ναό τῶν Ἱεροσολύμων.

- Εἴμαστε «τυχεροί», γιατί φτάσαμε μέχρι τήν πύλη τῆς ζωῆς. Μᾶς ὑποδέχτηκαν κατά τή γέννησί μας. Σέ πόσα παιδιά ὅμως ἀρνοῦνται αὐτό τόν ἐρχομό καί τήν ὑποδοχή! Ἀρνοῦνται τήν ἀγκάλη τῆς στοργῆς. Τά περισσότερα

σπίτια ἀρνοῦνται νά ὑποδεχτοῦν παιδιά.

Σύνθημα τῆς ὑλιστικῆς καί ἀντίχριστης ἐποχῆς μας εἶναι:

—Ὅχι στήν ὑπαπαντή τῶν παιδιῶν!
 Ὅχι στή γέννησι παιδιῶν! Ὅχι παιδιά στήν ἀγκαλιά! *Ναί* στήν ἔξωσι τῶν παιδιῶν· στή βίαη ἔξωσι, πού ὀνομάζεται *ἔκτρωσις*. *Ναί* στήν ἀποφυγή τῆς τεκνογονίας! *Ναί* στήν ἀπουσία ἀγγέλων! *Ναί* στήν ἀπουσία τοῦ Χριστοῦ!

Ἡ ζωή μας: Ἐκούσια ὑπαπαντή

Στήν πορεία τῆς ζωῆς καλούμαστε γιά τήν ἐκούσια ὑπαπαντή. Πορευόμαστε γιά νά συναντήσουμε τό Χριστό.

- Δεχόμαστε τό Χριστό, ὅταν δεχόμαστε τό λόγο Του. Οἱ πρῶτοι χριστιανοί «ὑπεδέξαντο τόν λόγον» (Πράξ. ιζ' 11).

- Δεχόμαστε τό Χριστό, ὅταν δεχόμαστε τοὺς ἀνθρώπους Του. «Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς, ἐμέ δέχεται· καί ὁ ἐμέ δεχόμενος, δέχεται τόν ἀποστείλαντά με» (Ματθ. ι' 40).

- Δεχόμαστε τό Χριστό, ὅταν δεχόμαστε ἀνεπιφύλακτα τήν ἀλήθεια τῆς Ἐκκλησίας.

- Δεχόμαστε τό Χριστό, ὅταν δεχόμαστε τόν πόνο, ὡς ἐπίσκεψί Του.

- Δεχόμαστε τό Χριστό, ὅταν μετανοοῦμε. Μᾶς δέχεται μ' ἀνοιχτή τήν ἀγκάλη τῆς θεϊκῆς ἀγάπης. Καί καθαρίζει τήν ψυχή μας, γιά νά Τόν δεχτοῦμε.

- Δεχόμαστε τό Χριστό, ὅταν δεχόμαστε μέ πίστι καί φόβο τή θεία Κοινωνία. Ἔχουμε τό Χριστό «ἐν ἡμῖν κατοικοῦντα καί μένοντα».

Ἡ ὄλη ἡ ζωὴ τοῦ πιστοῦ εἶναι ἀλλε-
πάλλληλες ὑπαπαντές τοῦ Χριστοῦ.

Μέ τά μάτια μας ὑποδεχόμαστε τό
ὑπερθέαμα τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

Μέ τά χέρια μας σκορπᾶμε ὅσα
ἔχουμε στούς φτωχοῦς. Ἡ ἐλεημοσύ-
νη εἶναι ἡ πιό χειροπιαστή ὑπαπαντή
τοῦ Χριστοῦ.

Ἐπίλογος: Θά πεθάνουμε

Ὅταν ἔρθῃ ἡ ὥρα γιά νά φύγουμε,
τότε κάποιος θά μᾶς ὑποδεχτῇ. Ποιόν
ἀπό τούς δύο θέλουμε: Τό Θεό ἢ τό Διά-
βολο;

• Ἀμφιβάλλετε, ὅτι ὑπάρχει ὁ Διά-
βολος; Πῶς λέμε στό «Ἄσπιλε...», «Καί
ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἐξόδου μου τήν ἀθλίαν
μου ψυχὴν περιέπουσα καί τās σκοτει-
νάς ὄψεις τῶν πονηρῶν δαιμόνων πόρρω
αὐτῆς ἀπελαύνουσα»;

Στήνει χορό ὁ Διάβολος, ὅταν ὑποδέ-
χεται στήν αἰώνια κόλασι ἕναν ἄνθρωπο,
πού παρέμεινε ἀμετακίνητος στήν ἀσέ-
βεια. Ἀρπάζει τήν ψυχὴ καί τήν ὁδηγεῖ
στό δικό του λημέρι.

Ὁ Κύριος δέν μπορεῖ νά ὑποδεχτῇ στή
βασιλεία Του ὅσους δέν Τόν ὑποδέχτη-
καν στή ζωὴ μέ πίστι. Λέει: «Πορεύεσθε
ἀπ' ἐμοῦ, οἱ κατηραμένοι, εἰς τό πῦρ τό
αἰώνιον τό ἠτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καί
τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ» (Ματθ. κε' 41).

Ποιός χριστιανός θέλει τέτοια ὑπα-
παντή, νά βρεθῇ, δηλαδή, στή φλογισμένη
ἀγκάλη τῆς ἄσβεστης κόλασης;

• Ὁ πιστός ἀναμένει τή θεϊκὴ ὑ-
παπαντή, ὅπως ζητοῦσε ὁ Στέφανος:
«Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τό πνευμά μου»
(Πράξ. ζ' 59).

—Χριστέ! Σὺ, πού ἐκλείσες στήν ἀγ-
κάλῃ τῆς σαρκώσεώς Σου ὅλη τήν ἀν-
θρωπότητα καί προσέλαβες ὅλους τούς
ἀνθρώπους! Σὺ, πού δέχτηκες στήν ἀγ-
κάλῃ τοῦ ἐλέους Σου τόν ἄσωτο μετα-
νοοῦντα, δέξαι καί μένα στό ἔλεός Σου,
στήν ἀγκάλῃ τῆς βασιλείας Σου!

Βρέφος καί Μητέρα

Τρεῖς ὑπαπαντές βλέπουμε καί στήν

περιγραφή τοῦ εὐαγγελιστῆ Λουκᾶ (β'
22-39).

• Πρόλογος ἡ γέννησις. Ἐνα παιδί
γεννήθηκε. «Ἐκλήθη τό ὄνομά αὐτοῦ Ἰη-
σοῦς» (Λουκ. β' 21). Τό ὑποδέχεται ὁλος
ὁ κόσμος, στό πρόσωπο τοῦ Συμεών. Γέ-
ροντας ὁ Συμεών. Ὑποδέχεται τό νέο,
τόν Ἰησοῦ Χριστό. Ὁ γερασμένος παλαι-
ός κόσμος ὑποδέχεται τό νέο κόσμο· τόν
κόσμο τῆς Καινῆς Διαθήκης.

Ὅποιος μέ κοσμικά μάτια παρατηρεῖ
τό γεγονός, μπορεῖ νά σημειώσῃ:

Τά γερατεῖα ὑποδέχονται τά νιάτα.
«*Τόπος στά νιάτα!*»

Ὅσοι γνωρίζουν, ποιός εἶναι ὁ Χριστός
σημειώνουν: «*Τόπος στό Χριστό!*»

• Κύριο θέμα ἡ ζωὴ. Τό βλέπουμε στό
πρόσωπο τῆς Μητέρας, τῆς Θεοτόκου.

Ποιά ἡ ὑπαπαντή στή ζωὴ τῆς; Τί θά
συναντοῦσε; Πόνο. Τόν προφητεῖει ὁ
Συμεών, πού δέν εἶναι μόνο δίκαιος. Γί-
νεται καί χριστοφόρος καί προφήτης.
Τήν ψυχὴ σου -λέει στή Μαρία- θά τήν
ξεσχίσῃ μαχαίρι (Λουκ. β' 35).

• Ὑποδέχεται τό Χριστό τῆς σαρκώ-
σεως κατά τόν Εὐαγγελισμό. Ἡ ἴδια
ὑποδέχεται καί τό Χριστό τοῦ πόνου, τό
Χριστό τῆς σταυρώσεως. Ἐκείνη θά
ὑποδεχτῇ καί τό Χριστό τῆς χαρᾶς, τό
Χριστό τῆς ἀναστάσεως.

Ὅποιος ὑποδέχεται τόν πόνο χριστο-
μίμητα, αὐτός συναντᾷ σίγουρα καί τό
Χριστό τῆς Ἀναστάσεως. Ἀπ' τήν ἀγκά-
λη τοῦ πόνου περνᾷ στήν ἀγκάλῃ τοῦ
Ἄβραάμ, στή ζωὴ τοῦ παραδείσου. «Διά
πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς
τήν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» (Πράξ. ιδ' 22).

Ὁ ἐπίλογος τοῦ Συμεών

Ὁ Συμεών ζητάει ἀπόλυσι. «Νῦν ἀπο-
λύεις τόν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατά τό
ρῆμά σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί
μου τό σωτήριόν σου» (Λουκ. β' 29-30).

• Τό ὄνειρό του ἐκπληρώθηκε. Τό
χρέος τό ἐξώφλησε. Παρουσίασε στόν
κόσμο τό Χριστό.

• Τήν ἀρετὴ τῆ βίωσε. Ἦταν «ἄνθρω-
πος δίκαιος καί εὐλαβής» (Λουκ. β' 25).

• Τήν ἐπαγγελία τοῦ Θεοῦ τήν εἶδε νά

πραγματώνεται. Τοῦ εἶχε ὑποσχεθῆ ὁ Θεός, νά μή δῆ θάνατο, προτοῦ νά δῆ τό Χριστό, τό Μεσσία.

• Ἀπῆλause τήν πρόγευσι. Καιρός ν' ἀπολαύση τή γεῦσι, νά ὀλοκληρωθῆ ἡ χαρά. Τό φῶς τό εἶδε, ὅπως ἀποκαλύπτεται στή γῆ. «Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν». Καιρός νά δῆ τό ὑπερκόσμιο φῶς. Εἶδε τό Θεό τυλιγμένο στήν ἀνθρώπινη φύσι. Θά δῆ τώρα τό Θεό «καθώς ἐστιν, πρόσωπον πρὸς πρόσωπον» (Α' Κορ. ιγ' 12).

Ὁ ἐπίλογος τῆς Ἄννας

Τό Χριστό στό Ναό δέν Τόν ὑποδέχεται μόνο σεβάσιμος γέροντας. Τόν προ-ὑπάντησε καί σεβάσιμα γερόντισσα.

• Ἡ τρίτη ἡλικία ὑποδέχεται τόν Ἄχρονο, πού μπῆκε στό χρόνο, γιά νά πάψουν οἱ ἄνθρωποι νά μετρᾶνε ἡλικίες, νά φοβοῦνται τά χρόνια καί τά χιόνια, τό γῆρας καί τό θάνατο, ἀλλά νά βλέπουν κάθε ἡλικία ὡς πρόλογο τοῦ μεγάλου ἐπιλόγου, πού καλεῖται αἰωνιότη-
τα.

Σεβάσιμα γερόντισσα ἡ Ἄννα.

• Θύμιζε στήν Παναγία τή μητέρα της, πού λεγόταν κι αὐτή Ἄννα.

• Θύμιζε τό νέο στοιχεῖο, πού ἔφερε ὁ Χριστός. Ἄννα σημαίνει χάρις. Ὁ Χριστός ἤρθε νά δώσῃ τή χάρι τῆς ἀφέσεως, ἀλλά καί τή χάρι τῆς δωρεᾶς. Ἡ χάρις εἶναι ἡ ἀγάπη, πού δέν τήν ἀξίζουμε.

Χάρις ἡ γερόντισσα Ἄννα.

Χάρις ἡ Παναγία. Ὁ ἄγγελος τήν ἀποκάλεσε Κεχαριτωμένη. Βεβαίωσε: «Εὗρες χάριν παρά τῷ Θεῷ» (Λουκ. α' 28. 30).

Χάρις τό Θεῖο Βρέφος. Τή χάρι τή σωτήριο δεχόμαστε ἀπ' τό Σταυρό Του.

• Ἡ Ἄννα θύμιζε καί τά τρία στάδια τοῦ ἀνθρωπίνου βίου.

Καί τήν παρθενία πρό τοῦ γάμου.

Καί τήν τιμιότητα μέσα στό γάμο.

Καί τή σεμνότητα τοῦ γήρατος.

Ἐξῆσε μέ τόν ἄντρα της ἑπτὰ χρόνια. Πρίν παρθένος. Μετά τή χηρεία ἀφιερώθηκε στό Θεό. «Αὕτη χήρα ὡς ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἧ οὐκ ἀφίστατο ἀπό τοῦ ἱεροῦ νηστείας καί δεήσεσι λατρεύουσα νύκτα καί ἡμέραν» (Λουκ. β' 37).

• Ἡ Ἄννα θυμίζει καί τήν ὑπαπαντή τῆς ἱεραποστολῆς. Ἀξιώθηκε νά δῆ τό Πρόσωπο τοῦ Λυτρωτοῦ. Δέν κράτησε μόνο γιά τόν ἑαυτό της τή χαρά. Πῆγε σ' ὅλα τά Ἱεροσόλυμα «καί ἐλάλει περί αὐτοῦ πᾶσι τοῖς προσδεχομένοις λυτρωσιν ἐν Ἱερουσαλήμ» (Λουκ. β' 38).

Ἄννα: Ἡ πρώτη ἱεραπόστολος τοῦ Χριστοῦ.

Τί εἶναι ὁ Χριστός!

• Ἄν δοῦμε τά δύο περιστέρια, πού πρόσφεραν στό Ναό κατά τό σαραντισμό ἡ Παρθένος Μητέρα καί ὁ Ἰωσήφ, θά ποῦμε, ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ἡ πάλλευκος περιστέρα τῆς ἀναμαρτησίας.

• Ἄν δοῦμε τή λαχτάρα, πού Τόν πρόσμενε ὁ Συμεών, θά ποῦμε, ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ὁ πόθος μας. Πότε θά ποῦμε «ἐωράκαμεν τόν Κύριον»; (Ἰωάν. κ' 25). Πότε θά φτάσουμε στό σημείο νά μή φοβώμαστε τό θάνατο, ἀφοῦ ὅποιος δῆ ἐδῶ μέ πίστι τό Χριστό, «θάνατον οὐ μή θεωρήσῃ εἰς τόν αἰῶνα» (Ἰωάν. η' 51);

• Ἄν δοῦμε πῶς ἄνοιξε τήν ἀγκάλη ὁ Συμεών, θά ποῦμε, ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ἡ ὑποδοχή μας. Ἄς ἀνοιξομε τ' αὐτιά νά δεχοῦμε τό λόγο τοῦ Χριστοῦ. Ἄς ἀνοιξομε τήν καρδιά νά δεχοῦμε μέ ταπεινωσι τό Χριστό. Ἄς ἀνοιξομεν τὰ σπῆτια νά δεχοῦν τό Χριστό, τά παιδιὰ.

• Ἄν δοῦμε τήν προφητεία τοῦ Συμεών, ὁ Χριστός εἶναι «σημεῖον ἀντιλεγόμενον».

□ Γιά ἄλλους εἶναι τό ΝΑΙ, γιά ἄλλους τό ΟΧΙ.

□ Γιά ἄλλους τό πᾶν, γιά ἄλλους ἡ περιφρόνησις.

□ Γιά ἄλλους ἡ ἐλπίδα, γιά ἄλλους ἡ ἀπουσία.

□ Γιά ἄλλους ἡ λατρεία, γιά ἄλλους ἡ βλασφημία.

Ὁ Χριστός εἶναι ἡ Ὑπαπαντή! Μᾶς ὑποδέχεται. Τόν ὑποδεχόμαστε;

π. Δ. Α.

ΠΡΟΣΧΩΜΕΝ

Σύντομα και σύντονα!

Υπόθεσις κοινής σωτηρίας είναι η ὀρθόδοξη λατρεία. Συναγομάστε στό ναό γιά τή διπλή **κοινωνία**. Νά ἐνωθοῦμε μέ τό Χριστό· νά ἐνωθοῦμε καί μεταξύ μας. Ὅπως οἱ πρῶτοι χριστιανοί, πορευόμαστε στόν τόπο τῆς προσευχῆς (στό ναό) «προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων καί τῇ κοινωνίᾳ καί τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καί ταῖς προσευχαῖς» (Πράξ. β' 42).

Μιλῆσαμε στό προηγούμενο γιά τά δύο ἄκρα ὡς πρός τό χρόνο καί τόν τρόπο τοῦ ψαλίσματος καί τῆς ἀναγνώσεως κατά τήν ὥρα τῆς λατρείας. Τό ἕνα εἶναι τό **ἀργό**, τό ἄλλο τό **βιαστικό**. Καί τά δύο φανεροῦν ἀπουσία εὐλαβείας, ἄσκοπη «προσευχή». Καί τά δύο εἶναι τρόποι **βαττολογίας**. Λέει ὁ Κύριος: «Προσευχόμενοι μή βαττολογήσητε ὡςπερ οἱ ἔθνικοί· δοκοῦσι γάρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. Μή οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς» (Ματθ. στ' 7).

- Ἐμεῖς ὄχι μόνο μοιάζουμε μ' αὐτούς πού πολυλογοῦν, ἀλλά καί τούς ξεπερνᾶμε. Γιά τούς **μουσικόπληκτους** τῆς ἐκκλησιαστικῆς συνάξεως, πού ψάλλουν ἀργά, ὡς πολυλογία νοεῖται ἡ πολυμουσικότητά τους. Γιά τούς **βιαστικούς**, πού τά λένε «παπατρέχικα» ὡς πολυλογία νοεῖται ἡ πολυταχύτητα!

- Δέν εἶναι βαττολογία ἡ ὀρθόδοξη λατρεία.

- Δέν λέμε γιά νά λέμε. Λέμε γιά νά μᾶς ἀκούσῃ ὁ Θεός. Λέμε γιά νά νοοῦμε. Καί νοοῦμε γιά νά λέμε.

- Δέν ψάλλουμε γιά νά κοιμίσουμε τόν κόσμο, ἀλλά γιά νά διεγείρουμε «ἐαυτούς καί ἀλλήλους» σέ προσευχή καί σέ πόλεμο πνευματικό (ἀόρατο). Τονίζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «Ἐάν ἀδηλον φωνήν σάλπιγξ δῶ, τίς παρασκευάζεται εἰς πόλεμον; Οὕτω καί ὑμεῖς ἕαν μή εὔσημον λόγον δῶτε» (Α' Κορ. ιδ' 8).

- Δέν εἶναι χλωροφόρομο ἡ μουσική τοῦ ψάλτη. Δέν εἶναι **ὑπνωτήριο** ἡ ἐκκλησία. Εἶναι **ἀγωνιστήριο** προσοχῆς καί προσευχῆς. Εἶναι ἐγερτήριο σάλπιγμα κάθε τι πού λέγεται καί ψάλλεται. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ὅταν ἡ ψυχὴ τεταμένη ἢ πρός τόν Θεόν, ὅταν ἐννοῇ τίνι διαλέγεται, πρός τίνα ὁ λόγος αὐτῆ, ὅταν λάβῃ ἐν νῶ ὅτι ἄγγελοι παρεστήκασιν μετὰ τρόμου καί φόβου, τότε σύ προσέρχεσαι χασμώμενος καί κνώμενος;» (Ε.Π.Ε. 25,230). Μετάφρασις: Ἡ ψυχὴ ὀφείλει νά ναι προσκολλημένη στό Θεό, νά καταλαβαίνη μέ ποιόν κουβεντιάξῃ, σέ ποιόν ἀπευθύνεται, νά σκέφτεται ὅτι παραστέκουν ἄγγελοι μέ φόβο καί τρόμο. Πῶς, λοιπόν, μπορεῖς ἐσύ νά χασμουριέσαι καί νά ξύνεσαι μέσα στή λειτουργία;

- Στή λατρεία τά πάντα λέγονται γιά νά εὐχαριστήσουμε τό Θεό καί νά Τόν **δοξολογήσουμε**. Ὅχι γιά νά ἐκτελέσουν οἱ ψάλτες τά «μαθήματα»! Δέν προσερχόμαστε γιά νά ἐκτελέσουμε **μουσικά μαθήματα**, ἀλλά γιά νά δείξουμε τά **ψυχικά παθήματα** καί νά στενάξουμε λέγοντας τό «Κύριε, ἐλέησον!». Ὁ ἱερός Χρυσόστομος καλεῖ τόν πιστό νά στενάξῃ στή θερμή παράκλησι, γιά νά κάμψῃ τόν εὐσπλαγχνο Κύριο καί νά τοῦ χαρίσῃ τό ἔλεός Του: «Κάμψον τά γόνατα, στενάξον, παρακάλεσόν σου τόν Δεσπότην ἰλεων γενέσθαι. Μᾶλλον ἐπικάμπεται ἐν νικητεριναῖς εὐχαῖς, ὅταν τόν καιρόν τῆς ἀναπαύσεως σύ θρήνων ποιῆς καιρόν» (Ε.Π.Ε. 16α,98). Μετάφρασις: Γονάτισε, στενάξε, παρακάλεσε τό

Δεσπότη Χριστό, νά γίνη ἴλεως. Καί μάλιστα, ὅταν τή νύχτα, πού ἄλλοι ἀναπαύονται, ἐσύ μέ δάκρυα τελῆς νυκτερινή προσευχή, τότε περισσότερο σέ σπλαχνίζεται ὁ Κύριος.

Πῶς ὁμως νά μᾶς σπλαχνιστῇ ὁ Θεός, ὅταν ὄχι μόνο δέν στενάζουμε στήν προσευχή, ὅταν ὄχι μόνο δέν σκύβουμε τό κεφάλι καί δέν κάμπουμε τά γόνατα, ἀλλά καί ὑψώνουμε «κορώνες» καί ἀνεβάζουμε στά ὕψη τόν ἐγωισμό μας μέ τή μουσική ἐπίδειξι;

● Λέγονται ἀργά μέλη στίς **ἀγρουπνίες** τῶν μοναστηριῶν, ἀλλ' αὐτά ὄχι μόνο καλύπτουν τό χρόνο στήν πολύωρη ἀκολουθία, ἀλλά καί μέ τό κατανυκτικό τους ὕφος βοηθοῦν τούς μοναχοὺς καί στή νοερά προσευχή. Δέν ἐπιτρέπεται νά μεταφέρονται παρόμοια μέλη σέ ἐνοριακοὺς ναοὺς, καί μάλιστα νά ἐκτελούνται ἐπιδεικτικά καί ἐκκωφαντικά. Τά **μουσικά μέλη** δέν πρέπει ν' ἀγνοοῦν τά **ἐμψυχα μέλη** τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, τῆς Ἐκκλησίας.

● Οἱ ἐπίσκοποι ἄς ταπεινώσουν ἐπί τέλους τήν «ἐπηρομένην ὄφρυν» τῶν ψαλτῶν ἐκείνων, πού νομίζουν ὅτι ἡ ἐκκλησία εἶναι θέατρού τους. Τέτοιοι ψάλτες, μέ ἀργά «κομμάτια», **καταπιέζουν** τό λειτουργό προεσβύτερο. Τόν ἀναγκάζουν νά παραλείπη τά οὐσιώδη, δηλαδή, τίς εὐχές, νά συντομεύη τό χρόνο τοῦ κηρύγματος, νά καταργῇ τό βασικότερο, τή μετάδοσι τῆς θείας Κοινωνίας στό χρόνο της.

Ἀναγκάζεται ὁ λειτουργός νά λήη βιαστικά τό «Μετά φόβου...» καί νά σπεύδῃ στό «Σῶσον ὁ Θεός τόν λαόν Σου...», χωρίς νά ἔχουν κοινωνήσει οἱ πιστοί!

Χρόνος γιά τή μουσική ἐπίδειξι ὑπάρχει! Γιά Σένα, Χριστέ, δέν ὑπάρχει!

Χρόνος γιά κάποια μουσική... παράδοσι ὑπάρχει! Γιά τήν «παράδοσιν τῶν καθ' ἡμᾶς φρικτῶν μυστηρίων» δέν ὑπάρχει!

● Δέν εἶναι **θέατρο** ἢ μέγαρο μουσικῆς ἢ λυρική σκηνή ἢ ἐκκλησία. Εἶναι **τόπος προσευχῆς** (Μαθ. κα' 13). Εἶναι μετάδοσις τοῦ θείου λόγου. Εἶναι μετάληψις τῆς θείας Κοινωνίας. Εἶναι ἔνωσις καί κοινωνία ἀγάπης. Ἐς ἀκούσουμε τόν ἱερό Χρυσόστομο: «Οὐκ ἔστι θέατρον ἡ ἐκκλησία, ἵνα πρὸς τέρψιν ἀκούωμεν. Ὀφελῆθέντες ἐντεῦθεν ἀπιέναι χροῖ, κερδάναντάς τι πλεόν καί μέγα, οὕτως ἀναχωρεῖν δεῖ. Ἐπεὶ μάτην καί εἰκῆ παραγινόμεθα, εἰ πρὸς καιρόν ψυχαγωγηθέντες, οὕτως ἀναχωροῖμεν ἔρημοι καί κενοί τῆς ἀπὸ τῶν λεγομένων ὠφελείας γενομένοι» (Ε.Π.Ε. 31,644). Μετάφρασις: Ἡ ἐκκλησία δέν εἶναι θέατρο, γιά ν' ἀκούμε ὅσα λέγονται πρὸς εὐχαρίστησι. Πρέπει νά φεύγουμε ἀπ' τόν ἐκκλησιασμό ὠφελῆμένοι. Κερδισμένοι μέ μεγάλο κέρδος. Ἐν ἐρχώμαστε γιά νά ψυχαγωγηθοῦμε γιά λίγο καί φεύγουμε χωρίς νάχουμε ἀποκομίσει ὠφέλεια ἀπὸ ὅσα λέχτηκαν, τότε ἄδικα ἐρχώμαστε.

● Οὔτε, λοιπόν, τό ἕνα ἄκρο, οὔτε τό ἄλλο. Οὔτε ἀργά οὔτε βιαστικά. Νά λέγονται καί νά ψάλλονται ὅλα **σύντομα** καί **καθαρά**. Σύντονα καί εὐτονα. Αὐτός εἶναι καί ὁ παραδοσιακός τρόπος ψαλσίματος, ὁ λεγόμενος «**εἰρημολογικός**». Μ' αὐτόν βοηθεῖται καί ἡ συμπροσευχή καί ἡ **συμψαλμοδία**. Δέν εἶναι μονωδία ἢ λατρευτική προσευχή. Ὅλοι οἱ πιστοί, μέ μιά ψυχή, «ἐν ἐνὶ στόματι καί μιᾷ καρδίᾳ», ὑμνοῦν καί δοξάζουν τόν Τρισάγιο Θεό.

Ἐντὶ νά μιλάμε γιά «**μαθήματα**», νά μαθητεύσουμε κοντά στό Χριστό γιά τόν τρόπο τῆς προσευχῆς καί στή λειτουργική σύναξι: «Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καί Ἰωάννης ἐδίδαξε τούς μαθητάς αὐτοῦ» (Λουκ. ια' 1).

Γνωριμία μέ τόν ΠΑΥΛΟ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α' ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ἀνάστασις Χριστοῦ καί νεκρῶν

Α' Κορ. ιε' 12-14

Ἀχρηστη ἡ πίστις χωρὶς τήν Ἀνάστασι

Ὁ κενὸς ἡγούμενος τῆς Ἀναστάσεως μπορούμε νά ὀνομάσουμε τόν ἀπόστολο Παῦλο. Τήν ὑποστηρίζει μέ ἀκαταμάχτητα ἐπιχειρήματα, παρμένα ἀπ' τή Γραφή, ἀπ' τήν ἱστορική πραγματικότητα τοῦ προσώπου τοῦ Ἰησοῦ, ἀπ' τή λογική, ἀπ' τή φύσι, ἀπ' τήν ὑπαρξιακή ἀναγκαιότητα τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ Ἀνάστασις, ὡς τό θεμέλιο τοῦ χριστιανικοῦ οἰκοδομήματος, ἀλλά καί ὡς τό πῶς θελκτικό γεγονός, ἦταν φυσικό νά ἐπισύρῃ τήν πολεμική, ἀλλά καί ν' ἀντιμετώπισῃ τόν κίνδυνο τῆς διαστρεβλώσεως.

• Ἀπ' τό ἕνα μέρος ὁ ἀπόστολος Παῦλος εἶχε τούς φιλοσόφους, πού καί στό κῶρο τῆς Κορίνθου ἀσκοῦσαν ἐπιρροή. Καί ὅπως λέγει ὁ ἱερός Χρυσόστομος, ἐνῶ σέ πλείστα ζητήματα οἱ φιλόσοφοι συγκρούονταν μεταξύ τους, σ' ἕνα σημεῖο ὑπῆρχε μεταξύ τους συμφωνία: Στήν ἄρνησι τῆς ἀναστάσεως (Ε.Π.Ε. 18α,610).

• Ἀπ' τό ἄλλο ἀντιμετώπιζε πλανημένους τοῦ χριστιανικοῦ κῶρου, πού δέν μπορούσαν νά δεχτοῦν τήν ἀνάστασι τῶν σωμάτων. Μιλοῦσαν γιά ἀνάστασι, ἀλλά τί νοοῦσαν πνευματική, ὡς μεταμόρφωσι βίου. Ἡ θεωρία αὐτή πέρασε ἀργότερα στίς τάξεις τῶν Μανιχαίων. Φαίνεται δέ, ὅτι στά χρόνια τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου τάραζε ἀκόμα ἡ αἵρεσις αὐτή.

Μέ συνεχῆ ἐπιχειρήματα γιά τήν ἀνάστασι τῶν νεκρῶν (σωμάτων), ὁ Παῦλος ἀποστομώνει τή θεωρία, πού περιώριζε τήν ἀνάστασι μόνο σέ ἐπίπεδο ψυχῆς. Ἀλλεπάλληλες οἱ ὑποθέσεις, γιά ν' ἀναδειχτοῦν οἱ ἀδιαμφισβήτητες ἀπαντήσεις γιά τήν ἀνάστασι τῶν σωμάτων. «Εἰ δέ Χριστός κηρύσσεται ὅτι ἐκ

νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσί τινες ἐν ὑμῖν ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν; Εἰ δέ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδέ Χριστός ἐγήγερται. Εἰ δέ Χριστός οὐκ ἐγήγερται, κενόν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δέ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν» (στ. 12-14). Ἀπόδοσις στήν ἀπλοελληνική: «Ἀφοῦ δέ κηρύττουμε, ὅτι Χριστός ἔχει ἀναστῆθῆ ἐκ νεκρῶν, πῶς μερικοὶ μεταξὺ σας λένε, ὅτι δέν ὑπάρχει ἀνάστασι νεκρῶν; Ἄν δέν ὑπάρχη ἀνάστασις νεκρῶν, τότε οὔτε ὁ Χριστός ἔχει ἀναστῆθῆ. Καὶ ἂν ὁ Χριστός δέν ἔχη ἀναστῆθῆ, τότε μάταιο εἶναι τὸ κήρυγμά μας, μάταια καὶ ἡ πίστις σας».

• Παρατηρεῖται ὀρμητικότητα στό λόγο. Σάν νά θέλῃ νά παρασύρῃ στό πέρασμα τῶν φωτεινῶν τεκμηρίων τίς σαθερές θεωρίες κατὰ τῆς ἀναστάσεως.

Τό πρῶτο «ἐάν» (στ. 12)

• Τό πρῶτον «ἐάν»: Ἄν κηρύττουμε καί πιστεύουμε, ὅτι ὁ Χριστός ἀναστήθηκε, πῶς ὑπάρχουν μερικοὶ πού μπορεῖ νά ὑποστηρίζουν ὅτι δέν ἀνασταίνονται οἱ νεκροί;

«Πῶς»; Ἡ ὀλιγοπιστία εἶναι παραλογισμός. Καί σέ καθημερινά προβλήματα προβάλλονται ποικίλα «πῶς»; Πῶς μπορεῖ νά γίνῃ αὐτό; Πῶς τό ἄλλο;... Ἡ ἀπάντησις εἶναι ἀπλῆ. Στό «πῶς;» τῆς ψυχρῆς λογικῆς ἡ μᾶλλον τῆς παράλογης ἀπιστίας, ἀντιπαρτίθεται τό «ὅπως» προηγουμένων ἀναμφισβητήτων γεγονότων.

Ἄν ὡς ἀναστήθηκε ὁ Χριστός, ἔτσι θ' ἀναστῆθουν καί οἱ νεκροί. «Εἰ δέ Χριστός κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσί τινες ἐν ὑμῖν ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν;» (στ. 12). Ἄφοῦ ἔγινε ἡ ἀρχή, γιατί νά μή συνεχιστῆ τό θαῦμα; Ἄν μᾶλλον, ἀφοῦ

ἔγινε τό θαῦμα, γιατί νά μή τό δοῦμε κι ἐμεῖς προσωπικά;

Ὅταν λέμε, ὅτι ὁ Χριστός ἀναστήθηκε καί γνωρίζουμε ὅτι ἀναστήθηκε τό ἀνθρώπινο σῶμα τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ, καί εἴμαστε βέβαιοι ὅτι αὐτό τό σῶμα εἶναι τό «*πρόσλημμα*», τό πλήρωμα τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, αὐτό σημαίνει, ὅτι ἡ ἔγερσις τοῦ Χριστοῦ εἶναι καί δική μας ἔγερσις. Εἶναι *συνέγερσις*. «*Συνήγειρεν ἡμᾶς καί συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ*» (Ἐφεσ. β' 6).

Ἡ ἀπορία δέν εἶναι, πῶς θ' ἀναστηθοῦν οἱ νεκροί. Αὐτό εἶναι φυσική συνέπεια τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ἀπορία εἶναι, πῶς ὑπάρχουν ἄνθρωποι, πού ἀμφισβητοῦν ἢ καί δέν θέλουν ν' ἀκούσουν, ὅτι οἱ νεκροί ἀπό τά μνήματα θ' ἀναστηθοῦν.

● Τό θαῦμα τοῦ παρελθόντος ἀποτελεῖ ἐγγύηση γιά τό θαῦμα τοῦ μέλλοντος. Εἶχε προφητεῖ ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ καί συνέβη. Ἄφου συνέβη ἡ ἀνάστασις τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὑποχρεωτικά θά συμβῆ καί ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν, ἀφού ὁ Χριστός εἴμαστε ὅλοι ἐμεῖς, πού συναποτελοῦμε τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ.

Θά συμβῆ καί διότι προφητεύτηκε ὅχι ἀπό ἄνθρωπο προφήτη, ἀλλ' ἀπ' τό Θεάνθρωπο Χριστό. Καί ὅ,τι προφητεύει ὁ Χριστός ἀποτελεῖ βεβαιότητα, πού ὁ ἴδιος τήν εἰσάγει μέ τό «*Ἀμήν ἀμήν*». «*Ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅτε οἱ νεκροί ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καί οἱ ἀκούσαντες ζήσουνται...* Ἐρχεται ὥρα, ἐν ἧ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ» (Ἰωάν. ε' 24, 28).

● Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ ἔγινε. Μυριάδες οἱ μαρτυρίες τῆς. Συνοδεύεται ἀπό ἀκλόνητη πίστι. Καί ἡ δική μας ἀνάστασις θά γίνῃ. Τήν συνοδεύει ἡ ἐλπίδα.

● Τό παράλογο εἶναι, ὅτι καί χριστιανοί, ἐνῶ μιλάνε γιά τήν Ἀνάστασι τῶν νεκρῶν, ἐνῶ γιορτάζουν τήν Ἀνάστασι μέ χαρά, ἐνῶ λένε τό καιρетиσμο «*Χριστός Ἀνέστη*», ὅταν στέκονται μπροστά στό φέρετρο δικοῦ τους ἀνθρώπου ἢ στό μνήμα του, θρηνοῦν ἀπαρηγόρητα, σάν νά μή πιστεύουν, ὅτι καί οἱ ἴδιοι θ' ἀναστηθοῦν.

Ποῖός χριστιανός κλαίει στόν τάφο τοῦ Χριστοῦ; Ὅλοι γνωρίζουν, ὅτι εἶναι «κενός»,

ἄδειος, ὅτι «οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλ' ἐγήγερται» (ἀπ' τοὺς αἶνους τοῦ γ' ἤχου).

Ἐν τούτοις στοὺς τάφους τῶν ἀνθρώπων κλαῖνε. Καί δέν κλαῖνε ἀπλῶς συναισθηματικά, γιά τόν προσωρινό χωρισμό. Ὁ τρόπος, πού κλαῖνε καί τά λόγια πού λένε, φανερῶνουν ἀπιστία ἢ, ἔστω, ἀμφιβολία, ὅτι θ' ἀναστηθοῦν τά σῶματα, ἐνῶ οἱ ψυχές ζοῦν ἤδη τὴν ἀτέλειωτη αἰωνιότητα.

Ἄν ὁ Τάφος τοῦ Χριστοῦ ἔκρυβε τὴ «Ζωή» καί ἡ Ζωή, ὁ Χριστός, βγήκε ἀπ' τόν τάφο, αὐτός ὁ τάφος εἶναι καί ἡ δική μας ζωὴ καί ἀνάστασις. Εἶναι «*ἡ πηγὴ τῆς ἡμῶν Ἀναστάσεως*».

Ἄν κενώθηκε ὁ τάφος τοῦ Χριστοῦ, γιατί νά μή κενωθοῦν, νά μὴ ἀδειάσουν καί οἱ τάφοι τῶν ἀνθρώπων; Ὁ Χριστός εἶναι «*ὁ κενώσας τὰ μνήματα*». Θ' ἀδειάσουν οἱ τάφοι, ὄχι γιά νά μποῦν ἄλλοι μέσα, ἀλλὰ γιατί δέν θά ὑπάρχουν πλέον νεκροί. Ὅλοι θ' ἀναστηθοῦν. Ἡ ἐκταφή, πού λέγεται ἀνάστασις νεκρῶν, δέν θά παραδώσῃ γυμνά κόκκαλα. Θά παραδώσῃ ζωντανὰ σῶματα. Ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν θά εἶναι ἐκταφή ὅλων τῶν ἀνθρώπων, καί ταφὴ ὀριστικὴ τοῦ θανάτου.

Τό δεύτερο «ἐάν» (στ. 13)

● Τό δεύτερον «ἐάν»: Ἄν ἐπιμένῃ κάποιος νά μή πιστεῦθῃ στήν ἀνάστασι τῶν νεκρῶν, ὄχι μόνο τό «*προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν*» δέν πρέπει ν' ἀπαγγέλλῃ, ἀλλ' οὔτε τό «*Χριστός Ἀνέστη*» δέν πρέπει νά ξαναπῆ. «*Εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται*» (στ. 12-14). Ἄν δέν ἀνασταίνωνται οἱ νεκροί, δέν ἀναστήθηκε καί ὁ Χριστός. Καί ἂν δέν ἀναστήθηκε ὁ Χριστός, τότε γιατί ἤρθε ἀπ' τόν οὐρανὸ στή γῆ; Εἶχε ἀνάγκη ὁ Ἀσώματος νά πάρῃ σῶμα; Εἶχε ἀνάγκη ὁ Ἀναμάρτητος νά πεθάνῃ;

Ἡ σάρκα, πού φόρεσε Χριστός μέ τήν ἐνανθρώπησί Του, λόγῳ τῆς ἐνώσεως μέ τὴ θεία φύσι καί λόγῳ τοῦ τρόπου τῆς σαρκώσεως, ἦταν ἀναμάρτητη. Ἀλλά θέλησε ἡ ΑΓΑΠΗ νά τὴν καταστήσῃ παθητή. Καί ὡς παθητή, θανατώθηκε, γιά νά θανατώσῃ τό θάνατο. Θανατώθηκε γιά ν' ἀναστηθῆ καί νά συναναστήσῃ «*τοὺς βροτούς*».

Δ. Γ. Α.

Έκοιμήθη ο Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος

Ἔς μετρήση ἢ ἀγάπη!

Ἡ ἐπί τῆς γῆς δοκιμασία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος Χριστοδούλου τελείωσε. Ἡ ἐπισκοπική ἔπαλξις του παραμένει γιά λίγο κενή. Ἡ συγκίνησις τῶν πίστων εἶναι μεγάλη. Σέ ἡλικία 69 ἐτῶν ἄφησε, ξημερώματα τῆς 28ης Ἰαν. 2008, τά γήινα. Πορεύτηκε γιά τήν αἰωνιότητα. Ἡ ἔξωτερική του «οἰκία», τό σῶμα του, ταλαιπωρήθηκε. Ἐφθάρη. Εὐχές ὄλων νά φιλοξενηθῆ αἰώνια στήν ἀχειροποιήτη οἰκία τοῦ ψυχικοῦ μεγαλείου, τῆς αἰώνιας χαρᾶς.

- **Δοκιμάστηκε ὁ Χριστόδουλος.** Δοκιμάστηκε ὡς κληρικός καί μέλος τῆς ἀδελφότητος «Χρυσοπηγή». Οἱ συμμαχαστές του μποροῦν νά ἐκφραστοῦν γιά τή μοναχική του πορεία. Φυσικά κι ὅσοι τόν γνώρισαν νεαρό διάκονο καί πρεσβύτερο.

- **Δοκιμάστηκε ὡς ἐπίσκοπος.** Θέλησε ἀπό νεαρή ἡλικία (35 ἐτῶν) νά τεθῆ στή σκοπιά τῆς ἐπισκοπικῆς διακονίας. Ὅσοι γνώρισαν τόν τρόπο ἀνόδου καί τήν ἐν Βόλῳ πολιτεία του, μποροῦν ἴσως νά βαθμολογήσουν τό ἐκεῖ πέρασμά του.

Ὅσοι τόν ἀγαποῦν εἰλικρινά καί ἀνυπόκριτα -κι εἶναι πολλοί- θέλουν νά πιστεύουν, ὅτι θά ἦρθαν καί στιγμές αὐτοσυνειδησίας γιά τήν ἀδικία πού ἔγινε τόν Ἰούλιο τοῦ 1974 εἰς βάρος τοῦ ἐπισκόπου Δημητριάδος, μακαριστοῦ πλέον, Ἡλία.

- **Δοκιμάστηκε καί ὡς ἀρχιεπίσκοπος.** Ἐπεζήτησε καί ἐπέτυχεν ν' ἀναδειχθῆ πρόεδρος τῆς συνόδου τῶν ἐπισκόπων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐμφανίστηκε ὡς λαμπρό ἀστέρι ἐκκλησιαστικῆς δημοσιότητας. Στό πρόσωπό του ἐπευδύθηκαν πολλές ἐκκλησιαστικές, ἀλλά καί ἐθνικές ἐλπίδες.

Ἡ ἱστορία θά κρίνη, πόσο οἰκοδόμησε, πόσο λειτούργησε τό «πρόφιλ» του

γιά τήν κάθαρσι στό χωρο τῆς ἱερωσύνης, πόσο συνέβαλε στήν ἐξάπλωσι τοῦ Εὐαγγελίου καί στή δόξα τοῦ Θεοῦ.

Πολύ ἀγαπήθηκε. Ἀρκετά θαυμάστηκε. Ἀλλά καί σκληρά ἐπικρίθηκε. Τώρα βρίσκεται στά χέρια τοῦ Κυρίου.

Οἱ δοκιμασίες, πού ἀναφέραμε, ἔχουν σχέση με τή διακονία του ὡς κληρικοῦ (Β' Κορ. θ' 13). Γιά κάθε πρεσβύτερο καί ἐπισκοπο ἰσχύει ἡ προτροπή τοῦ ἀποστόλου Παύλου: «Σπούδασον σεαυτόν δόκιμον παραστῆσαι τῷ Θεῷ» (Β' Τιμ β' 15).

Ἄλλ' ὑπάρχουν καί δυό ἄλλες δοκιμασίες. Καί ὀλόψυχα εὐχόμεσθε νά πῆρε ἄριστα καί στίς δυό, ὥστε νάχη ἤδη λάβει τόν «στέφανον» τῆς δικαιοσύνης.

- **Ἡ μιά:** Ἡ δοκιμασία τοῦ πόνου. «Ὡς χρυσός ἐν χωνευτηρίῳ» δοκιμάζεται ἡ ἀνθρώπινη ἀξία στό καμίνι τοῦ πόνου. Κι ὁ ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος γιά πολλούς μῆνες δοκιμάστηκε πολύ. Ὁ πόνος ἀπ' τή σοβαρή καί ὀδυνηρή ἀσθένεια μεγάλος. Τό βάρος, πού σήκωσε, «ἀβάστακτο». Παρά τίς προσπάθειες τῶν ἰατρῶν, δέν ἀποσύρθηκαν ἀπ' τό σῶμα του οἱ πληγές, πούχαν μεταβληθῆ σέ ἀστείρευτες πηγές πόνου.

Ὡς ἄνθρωπος πόνεσε φοβερά.

Ὡς χριστιανός ἔδειξε καρτερία.

Ὡς κληρικός φανέρωσε ὑπομονή.

Ἐνα εἶδος μαρτυρίου εἶναι ὁ καρκίνος, ὅταν μάλιστα εἶναι καί ὀδυνηρός καί κατάσπαρτος. Μόνο «ἐν τῇ ὑπερβολῇ τῆς δυνάμεως τοῦ Χριστοῦ» σηκώνει ὁ πιστός τό σταυρό τέτοιου μαρτυρίου. Ὅλοι ἐκφράζουν τό θαυμασμό τους γιά τήν ὑπομονή τοῦ ἀρχιεπισκόπου. Καί πιστεύουν, ὅτι καί γιά τή δική του περίπτωσι ἰσχύει τό τοῦ Παύλου: «Ἡ θλιψίς ὑπομονήν κατεργάζεται, ἡ δέ ὑπο-

μονή δοκιμήν, ἢ δέ δοκιμή ἐλπίδα, ἢ δέ ἐλπίς οὐ καταισχύνει» (Ρωμ. ε' 4).

• Ἡ ἄλλη εἶναι ἡ δοκιμασία τῆς ἀγάπης. Εὐαίσθητη καρδιά ὁ ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος. Ἔδινε στοργικό τό «παρών» σέ πονεμένες ὑπάρξεις.

Ἀνεξάρτητα ἀπ' τὶς κρίσεις πάνω σέ ἐκκλησιαστικές ἐνέργειες, πού καί ὁ ὑποφαινόμενος καί πολλοὶ ἄλλοι σημειώσαν κατά καιροὺς (θέλω νά πιστεύω καλοπροαίρετα!), τούτη τὴν ὥρα ἐπιθυμῶ ν' ἀποθέσω στό μνήμα του λίγα λουλούδια ἀγάπης. Μοῦ τὰ ἔδωσε μιά πονεμένη χριστιανή ἀπ' τὴ Ρόδο. Εἶναι ἡ μητέρα τοῦ 11χρονου Δημητράκη Καρύτσα, πού ἔφυγε γιὰ τοὺς οὐρανοὺς τὸν Ἰούλιο τοῦ 2005. Ἡ περίπτωσίς του εἶχε συγκλονίσει τὸ Πανελλήνιο. Ἡ τεχνητὴ καρδιά του τὸν πρόδωσε. Μόσχευμα δέν βρέθηκε, κι ὁ Δημητράκης, ἀγγελοῦδι τοῦ Θεοῦ, φτερούγισε ἀπ' τὴ γῆ.

Στό πλευρό του στάθηκε στοργικά ὁ μέγας πατέρας, ὁ Χριστόδουλος. Τὰ μέγала μάτια τοῦ παιδιοῦ γνάλισαν ἀπὸ χαρὰ κοιτώντας δίπλα του τὸν ἀρχιεπίσκοπο.

Ἡ μητέρα, ἡ κ. Ἄννα Καρύτσα, μοῦ εἶπε συγκινημένη πρὶν τὰ Χριστούγεννα:

«Τί νά κάνω γιὰ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο; Πονάει. Μοῦ στάθηκε πατέρας. Δέν ξε-

χνάω τὴν ἀγάπη του. Ἦρθε τόσες φορές στό νοσοκομεῖο γιὰ τὸ παιδί μου!...».

Τὰ δάκρυα τῆς εὐγνωμοσύνης αὐτῆς τῆς μάνας ἄς συνοδεύουν τὴν ψυχὴ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου. Ἡ ἀγάπη ἔχει φτερά. Δέν καλύπτει μόνο «πλῆθος ἀμαρτιῶν» (Α' Πέτρ. δ' 8), ἀλλά κι ἀνεβάζει τὴν ψυχὴ στό θρόνο τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης.

Μακαριώτατε Χριστόδουλε, τὴν εὐχή σας!

π. Δανιὴλ Ἀεράκης

Ὁ τόμος τοῦ 2007

Κυκλοφόρησε ὁ τόμος τοῦ περιοδικοῦ μας τοῦ ἔτους 2007. Τιμὴ: 10 εὐρώ (10 €). Τὸ ἴδιο κοστίζουν καί τόμοι προηγούμενων ἐτῶν.

Τηλέφωνα: 2103212713
καί 2109765440.

Νέες ἐκδόσεις

Κυκλοφόρησαν σέ νέα ἔκδοσι, βελτιωμένη, δυὸ ἀπ' τὰ μικρὰ βιβλία (σελ. 112) τοῦ ἀρχιμ. Δανιὴλ Ἀεράκη.

1. *Πῶς καί γιατί ὁ γάμος.*

2. *Πότε καί πῶς νά ἐκκλησιαάζεσαι.*

Σέ γλῶσσα ἀπλῆ εἶναι καταχωρημένες καί γινώμες τῶν ἁγίων Πατέρων.

Εἶναι ἀνάγκη νά μελετηθοῦν.

• Πολλοὶ χάνουν τὴ γλύκα τῆς θείας Λειτουργίας, ἴσως γιὰ τὸν δέν κατάλαβαν τὴ μοναδικότητά της.

• Πολλοὶ ναυαγοῦν στό θέμα τοῦ γάμου, ἐπηρεασμένοι ἀπὸ κοσμικὲς (ἀμαρτωλὲς - ἀμοραλιστικὲς) ἀντιλήψεις.

• Ἡ τιμὴ καθενός: δυὸ εὐρώ (2 €).

Τηλέφωνα: 2103212713
καί 2109765440.

ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

Κωδικός
1323

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ἰδιοκτήτης: Σύλλογος «Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής»

Ἐκδότης: Παναγ. Καραθανασόπουλος
Χριστοκοπίδου 12 - 105 54 - Ἀθήνα

www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα: 2103212107 & 2109765440

e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

Ἐπευθύνος Τυπογραφείου:

Κωνστ. Σανιδᾶς, Ἰωαννίνων 6 - Μοσχᾶτο

Ἐτησία συνδρομή:

Ἐσωτερικοῦ 10 €. Κύπρου 20 €.

Ἐξωτερ.: Εὐρώπης 20 €. Ἀμερικῆς: 25 \$.

Καναδᾶ καί Αὐστραλίας: **δολλάρια 30.**

Ἐπιταγὲς καί ἐπιστολές:

Περιοδικό «Βαπτιστής»

Χριστοκοπίδου 12, 105 54, Ἀθήνα.

Ἐλεύθεροι

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΙ

Προσοχή! Παγίδα

Αν σημειώσουμε τὰ ἀμαρτήματά μας καί τὰ δείξουμε στό Διάβολο, μέ τό ἐρώτημα: «*Νά μετανοήσουμε;*», τί ἄραγε θά σημειώση; Δέν θά γράψῃ ΟΧΙ. Ἄλλη λέξι θά σημειώση: ΑΥΡΙΟ!

—*Ναί, νά μετανοήσετε, ἀλλ' ὄχι τώρα. Δόστε μικρή ἀναβολή. Αὔριο! Ἄλλωστε δέν σᾶς πήραν τά χρόνια. Ἐχετε καιρό!...*

Προσοχή! Προσοχή! τονίζει ὁ Κύριος: «*Προσέχετε μήποτε βαρηθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καί μέθῃ καί μερίμναις βιοτικαῖς καί αἰφνίδιος ἐφ' ὑμᾶς ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα ἐκείνη*» (Λουκ. κα' 34).

• Ἡ διάρκεια τῆς ἐπίγειας ζωῆς μας εἶναι ἀγνωστή. Ἡ στιγμή τοῦ θανάτου μας ἀδηλῆ. Ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη καί ἐπιφανής, ὅπου νᾶναι, ἔρχεται, εἴτε διότι ἐμεῖς πορευόμαστε πρὸς τόν Κύριο, κλείνοντας τὰ μάτια, εἴτε διότι Ἐκεῖνος θά ἔρθῃ στήν δευτέρα Του παρουσία.

• *Γιά τό χριστιανό ἰσχύει τό «Ἔσο ἔτοιμος». Καθόλου ἀναβολή! Καιρός μετανοίας εἶναι τό τώρα. «Γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται» (Ματθ. 24,44). Ὁ ἱ. Χρυσόστομος λέει: «Ὁ μὲν γέρον ἐννοεῖτω, ὅτι μικρόν ὕστερον ἀπελεύσεται. Ἐξέστιν αὐτῷ ἐν βραχεῖ χρόνῳ τό πᾶν ἀπονήμασθαι. Ὁ νέος πάλιν καί αὐτός τό ἀδηλον λογιζέσθω τῆς τελευτῆς, καί ὅτι πολλῶν πολλάκις πρεσβυτέρων μερόντων ἐνταῦθα, οἱ νέοι πρὸ αὐτῶν ἀπηνέχθησαν... Ἐκ τοῦ ἀναβάλλεσθαι κίνδυνος καί φόβος. Ἐκ δέ τοῦ μὴ ἀναβάλλεσθαι σωτηρία δῆλη καί ἀσφαλής... Μὴ λέγε, ἔσται καιρός. Τοιαῦτα ῥήματα σφόδρα παροργίζει τόν Θεόν» (Ε.Π.Ε. 19,570).*

Μετάφρασις: Ὅποιοι εἶναι γέρος, νά σκέπτεται, ὅτι ὕστερα ἀπό λίγο ἀπέρχεται τοῦ κόσμου. Ἐχει δυνατότητα μέσα σέ λίγο χρόνο ν' ἀπαλείψῃ τ' ἀμαρτήματά του.

Ὅποιοι πάλι εἶναι νέος, νά σκέπτεται τό ἀδηλο τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου. Νά σκέπτεται, ὅτι πολλές φορές γεροντότεροι ἔμειναν, καί νεώτεροι πρὶν ἀπ' αὐτούς ἔφυγαν... Ἡ ἀναβολή τῆς μετανοίας εἶναι κίνδυνος καί τρόμος. Ἡ μὴ ἀναβολή εἶναι ἀσφαλῆς σωτηρία... Μὴ λές, «ἔχω καιρό». Διότι τέτοια λόγια πολύ παροργίζουν τόν Κύριο.

• Τοῦ Θεοῦ ἡ ἀναβολή εἶναι ἀγάπη. Τοῦ ἀνθρώπου ἡ ἀναβολή εἶναι ἀπάτη.

Ἡ Ἐκκλησία καί πάλι χτυπᾷ τήν καμπάνα τοῦ «τώρα». Μπαίνουμε στό Τριώδιο, ὄχι γιά νά πληρώσουμε διόδια στό διάβολο, ἀλλά γιά ν' ἀποθέσουμε «ἐδῶ καί τώρα» τ' ἀμαρτήματά μας (Β' Κορ. στ' 2).

Ἄνοι στήν ἀναβολή! Ναί στή μεταβολή!

Ζαχοπουλιάδα!

Ζεῖται ὀνομάστηκε ἡ ἐνασχόλησις μέ τό θέμα Ζαχοπούλου. Καί ἡ ἐνασχόλησις εἶναι καθολική καί σχεδόν ἀποκλειστική. Ἐχει καλύψει κάθε ἄλλη εἶδησι. Περισσότερο ἀπό ἐνάμισθ μῆνα (ἀπ' τῆς 17 Δεκεμβρίου) τό 90% τοῦ χρόνου τῶν εἰδήσεων ὅλων τῶν ἰδιωτικῶν **καναλιῶν** καί τό 50% τῶν κρατικῶν, εἶναι ἀφιερωμένο στήν ὑπόθεσι τοῦ ἀτόμου, πού φέρει τό ὄνομα **Χρήστος Ζαχοπούλος**.

• Ὁ πολύς κόσμος δέν τόν ἤξερε. Τόν γνώρισε ἀπ' τήν ἀπόπειρα αὐτοκτονίας του. Ἄρκετοῖ συνάνθρωποί μας αὐτοκτονοῦν δυστυχῶς, ἀλλ' ἡ ἀπέλπιδα πράξις τους περνάει στά «ψιλά» ἢ καθόλου δέν γνωστοποιεῖται.

Ἐδῶ τράνταξε ὁ κόσμος, ἀπ' τό βάρος, φαίνεται, πού ἔκρυβε τό ὄνομα τοῦ θύματος. Ὁ Χρ. Ζαχοπούλος, προτοῦ νά γίνῃ **αὐτόχειρας**, νά χειριστῇ δηλαδή τή ζωή καί τό θάνατό του -κάτι πού ἀνήκει ἀποκλειστικά στό Θεό, τόν Κύριο τῆς ζωῆς καί τοῦ θανάτου-, **χειρίστηκε** γιά πολλά χρόνια τίς τύχες τοῦ λεγόμενου πολι-

τισμοῦ! Ἦταν ὁ Γεν. Γραμματέας τοῦ **ὑπουργείου Πολιτισμοῦ**.

Φαίνεται, πὼς ὅλος ὁ... πολιτισμὸς περνοῦσε ἀπ' τὰ χέρια του. Ἀκόμα καὶ τοὺς κατὰ καιρὸν ὑπουργοὺς Πολιτισμοῦ σάν νά τοὺς ἤθελε **ὑποχειρίά** του.

● Δέν εἶναι ἡ πρώτη φορά, πού ἀναγκάζεται σέ **παραίτησι** κυβερνητικό ἢ πολιτικό πρόσωπο. Κάποτε αὐτὴ ὀφείλεται σέ **εὐαισθησία**, κάποτε σέ **ἐξαναγκασμό**. Ὑπάρχουν καὶ περιπτώσεις, πού ἡ παραίτησις πέφτει στό τραπέζι ὕστερα ἀπό... **ἀπαίτησι!**

Ἄπ' τὴν πρώτη στιγμὴ ὅλοι μίλησαν γιὰ **ἐκβιασμό**. Ἦδη βρίσκεται προφυλακισμένη 35χρονη, κατηγορούμενη γιὰ τέτοιο ἐκβιασμό, πού ὠδήγησε σέ τραγική «**βουτιά**» τὸν ὑψηλὰ ἱστάμενο!

● Τό ἄν τοῦ **ἐκβιασμοῦ** τῆς γυναίκας προηγήθηκε **βιασμός** τοῦ ἀντρα, θά ξεκαθαριστῇ. Ὁ βιασμός ἔχει δράστη συνήθως τὸν ἀντρα κι ὁ ἐκβιασμός τὴ γυναίκα. Ποιὸ ἀπ' τὰ δύο εἶναι χειρότερο; Ἀνάλογα μέ τό πρίσμα, πού βλέπεις τίς δύο **βρώμικες** πράξεις, κι ἀπ' τὴν πρόθεσι τῶν δραστῶν.

● Ἀναπτύχθηκε ὀλόκληρη παραφιλολογία, μᾶλλον χυδαιολογία καὶ σκανδαλολογία γιὰ κάποιον **DVD**, γιὰ ἐκμετάλλευσι **προσωπικῶν δεδομένων**, γιὰ ἀποκάλυψι προσωπικῆς ζωῆς καὶ γιὰ δημοσιογραφικό ἀπόρρητο!

Μά πού εἶναι ἡ ἀποκάλυψις προσωπικῶν δεδομένων; Μέσα στόν ὄγκο τῆς **βρωμιάς** (δημοσιογραφικῆς, δικηγορικῆς, πολιτικῆς) χάθηκε ἕνα μικρό... **διαμάντι!** Μέσ' στό σκοτάδι τῆς ὅλης ὑποθέσεως φάνηκε μικρὴ **φωτοβολίδα**, ἀλλὰ χάθηκε. Πρόκειται γιὰ τὴν **ὁμολογία** τοῦ ἴδιου τοῦ **Ζαχόπουλου** στό σημείωμα πρὸς τὴν οἰκογένειά του πρὶν ἀπ' τὴν ἀπόπειρα αὐτοκτονίας.

Μίλησε μέ εὐλικρίνεια γιὰ «**ἠθικό του παράπτωμα!**»!

● Τῆς πτώσεως γιὰ αὐτοκτονία προηγήθηκε ἡ **πτῶσις** στὴν ἁμαρτία. Ἐδῶ εἶναι ἡ τραγικότητα τοῦ χωρὶς Χριστό καὶ ἐλπίδα ἀνθρώπου. Ὁ Χριστός δέν διαπομπεύει τὸν πεσμένο. Τὸν παίρνει

ἀπ' τὸ χέρι, τὸν ἀνυψώνει. Τὸν συγχωρεῖ. Ἄρκει νά λειτουργήσουν ἔγκαιρα τὰ δύο φωτεινά ἀντανεκλαστικά τοῦ ἀνθρώπου: Ἡ **διαφάνεια** καὶ ἡ **μετάνοια**.

—*Νά, Χριστέ, τὰ προσωπικά μου δεδομένα. Αὐτός εἶμαι! Ὁ ἄσωτος! Δέξαι με μετανοοῦντα καὶ ἐλέησέ με!*

Λύσι τῆς ἁμαρτίας γιὰ τό θῦμα (ἢ δράστη) δέν εἶναι ἡ **βουτιά** τῆς αὐτοκτονίας. Εἶναι τό **ἄλμα** τῆς μετανοίας. Ὁ Θεός συγχωρεῖ. Οἱ ἀνθρώποι, δυστυχῶς, διαπομπεύουν καὶ ἐκβιάζουν!

Θέμα ὁ Θέμος!

Χρῆμα καὶ διαφθορά! Μαζί πᾶνε. Συνήθως ἡ διαπλοκὴ γύρω ἀπ' τὸ χρῆμα, ἀπ' τὴν ἀπόκτησι καὶ τό ξέπλυμα μαύρου χρήματος, ἐντοπίζεται. Οἱ πολλοὶ εἶναι ἔτοιμοι ν' ἀμνηστεύουν ἀτιμίες καὶ **ἀνηθικότητες** σέ θέματα σεξουαλικῶν ἐκτροπῶν καὶ διαστροφῶν.

Ἔτσι εἶναι ἔτοιμοι ν' ἀμνηστεύουν τό Γάλλο πρόεδρο **Νικολά Σαρκοζί** γιὰ τὴν ἐξωσυζυγικὴ του σχέσι μέ αἰσχρό (διάσημο!) μοντέλο! Κάτι τέτοιο ἔγινε πρό ἑτῶν κι ἐδῶ, ὅταν δικό μας τρανό ὄχι μόνο τὸν ἀμνηστεύσαμε γιὰ τὸν παράνομο δεσμό του, ἀλλὰ καὶ τόν... στεφανώσαμε (μέ «**παπᾶ καὶ μέ κουμπάρο!**»!).

● Τό ἀποδεικνύει κι ἡ ὑπόθεσις **Ζαχόπουλου**. **Θέμος** καὶ **Μάκης!** Δυὸ πρόσωπα γνωστά. Κανένας ὅμως δέν φανταζόταν, πὼς ἡ **Ζαχοπουλιάδα** θά γεννοῦσε τὴ διάρρηξι τῶν σχέσεών τους. Ὅλοι μιᾶνε γιὰ ἑκατομμύρια εὐρώ τοῦ **Θέμου** (Θεμιστ. Ἀναστασιάδη), γιὰ χλιδὴ στό σπίτι τοῦ **Μάκη** (Εὐθ. Τριανταφυλλόπουλου).

● Οἱ χτεσινοὶ φίλοι ἔγιναν ἄσπονδοι ἐχθροί! **Ἐκριναν** τοὺς πάντες καὶ τὰ πάντα. Τώρα **κρίνονται** ὑπὸ πάντων! Ἔβγαζαν μαζί τὴν ἐφημερίδα «**Τὸ πρῶτο θέμα**». Τώρα ἔγιναν οἱ ἴδιοι «**πρῶτο θέμα**». Ἀσφαλῶς κάποιος ἀπ' τοὺς δύο θάχη περισσότερο δίκηο ἢ κι ὅλο τό δίκηο. Ἄλλ' ἐκεῖνο πού ἐνοχλεῖ, εἶναι ὅτι ξεχάσαμε τὰ μεγάλα προβλήματα τοῦ τόπου καὶ **μονοπωλοῦν** οἱ δύο αὐτοὶ κύ-

ριοι τήν **ἐπικαιρότητα**, τή δημοσιότητα, τό ενδιαφέρον τῆς κοινῆς γνώμης.

• Ἡ εὐθύνη βαρύνει τά **Μ.Μ.Ε.**, ἀλλά καί τήν **κυβέρνησι**. Ποιός νομιμοποίησε τόν ἐξουσιαστικό καί κυβερνητικό ρόλο τῶν δημοσιογραφικῶν «*τράστ*» καί τῶν μεγάλων καναλιῶν; Ποιός τελικά εἶναι ὁ διαμορφωτής τῆς κοινῆς γνώμης; Ποιός κυβερνάει αὐτό τόν τόπο;

Μπορεῖ ἡ κυβέρνησις Καραμανλῆ νά ἐπιδιώκῃ **«μεταρρυθμίσεις»**, ἀλλά σάν νά ἄφησε τή... **ρύθμισι** τῶν πάντων στήν ὀλιγαρχία (γράφε δικτατορία) τῶν Μ.Μ.Ε..

• Τίς μέρες, πού οἱ Μάκης καί Θέμος μονοπωλοῦν τήν εἶδησι, σπουδαία συμβάντα ἀγνοήθηκαν. Νέος ἐκλογικός νόμος - Σκοπιανό - Ἀσφαλιστικό - «Ὀλυμπιακή» - Ἐπίσκεψις τοῦ Ἑλληνα πρωθυπουργοῦ (μετά ἀπό 50 χρόνια!) στήν Ἄγκυρα - Βουλή τῶν ἐφήβων, κι ἄλλα χάθηκαν. Ἐνα τό πρώτο θέμα: Ὁ Θέμος!

Μεριάστε ὅλοι! Περνάει ὁ Θέμος μας κι ὁ Μάκης μας! Νά τοὺς χαιρώμαστε!

Διάδοχος - Διάκονος!

Ἡ ὀδυνηρὴ ἀρρώστια εἶναι καί **εἰδοποιητήριο** καί **δοκιμαστήριο** καί **μαρτύριο**. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος Χριστόδουλος πόνεσε, ὑπέφερε, ἀναχώρησε.

• Ἀσφαλῶς ὡς πνευματικός ἄνθρωπος, θά ἔλαβε τὰ **μηνύματα** τοῦ οὐρανοῦ. Θά ἐτοιμάστηκε γιά τήν ἡμέρα, πού ὅλους ἀναμένει: τῆς «ἐτάσεως Κυρίου».

• Ἡ Ἐκκλησία δέν μένει ὀρφανή, ὅταν ὁ Θεός καλῆ διάκονό της κοντά Του. Ἄλλος πατέρας πνευματικός θ' ἀναδειχθῆ.

• Ἡ ἐκτίμησι στό πρόσωπο τοῦ Χριστοδούλου δέν ἐμποδίζει τό **νέο ἐπίσκοπο** τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἀθηνῶν ν' ἀπεγκλωβισθῆ ἀπό περιβάλλοντα ζημιολόγια. Οἱ πιστοὶ τόν θέλουν σεμνό καί σοβαρό. Ἐγγυητὴ τῆς **Ἀλήθειας** καί ὑπόδειγμα τῆς **Ἀγάπης** καί τῆς **Εὐσεβείας**.

• Ἐπιστράτευσις ἀγίων χρειάζεται. Ὅχι αὐτοπροβολὴ μετριοτήτων!

Ἐφέλιμα δῶρα

Βιβλία τοῦ π Δανιὴλ Ἀεράκι

Μέ δέκα ἐφτά (17) € προσφέρετε σέ γνωστούς δύο βιβλία κατάλληλα γιά τό Τριώδιο.

• Τό ἓνα γιά τόν Ἀκάθιστο. «*Στούς χαιρετισμούς*». Σελ. 272.

• Τό ἄλλο γιά πνευματικά θέματα. «*Ἀλήθεια καί ζωή*». Σελ. 384.

---0000---

Μέ εἴκοσι ὀκτώ (28) € προσφέρετε σέ φίλους σας τὰ δύο κυριακοδρόμια.

• Τό ἓνα εἶναι γιά τὰ Ἀποστολικά Ἀναγνώσματα ὅλων τῶν Κυριακῶν. Ἔχει τίτλο: «*Ἀποστολικός Λόγος*». Δεμένο καλλιτεχνικά. Σελ. 480.

• Τό ἄλλο γιά τὰ Εὐαγγελικά Ἀναγνώσματα ὅλων τῶν Κυριακῶν. Ἔχει τίτλο: «*Ὁ Χριστός χθές καί σήμερα*». Σελ. 560.

Ἀποστέλλονται ταχυδρομικά.

Τηλέφ.: **2103212713** καί **2109765440**.

Μὴ ξεχάστε τὴ συνδρομὴ γιά τό 2008

■ Παράκλησις στοὺς φίλους συνδρομητές, νά ξεφλήσουν τὴ συνδρομὴ τοῦ περιοδικοῦ γιά τό νέο ἔτος 2008 ἢ καί γιά προηγούμενα ἔτη. Εἶναι **10 Εὐρώ (€)** τό χρόνο. Ἡ ἐξόφλησις γίνεται:

• Ταχυδρομικά στή διεύθυνσι «*Βαπτιστής*», **Χριστοκοπίδου 12, 10554, Ἀθήνα**.

• Αὐτοπροσώπως στό Γραφεῖο **Χριστοκοπίδου 12 (Μοναστηράκι)** καί στό Βιβλιοπωλεῖο «*Βαπτιστής*», **Ἐθν. Ἀντιστάσεως 103 (Ἅγιο Δημήτριο)**.

• Στόν τραπεζικό λογαριασμό: **0026.0236.39.0100353548 EUROBANK**.

■ Οἱ συνδρομητές τοῦ **ἐξωτερικοῦ** ν' ἀποστέλλουν τό ἔμβασμά τους στό ὄνομα «*Βαπτιστής*» (χωρὶς τὴ λέξι Περιοδικό).

■ Γράψτε καί κάποιον γνωστό ἢ συγγενῆ σας. Μέ δέκα εὐρώ κάνετε ἓνα πνευματικό δῶρο.

■ Τηλέφωνα: **2103212713** καί **2109765440**.